

# Nový předmět

Katedra

KAS

Garant předmětu:

Mgr. Lenka Krhutová, Ph.D.

Název předmětu

Interpersonální osobní asistence

Anglický název předmětu

Inter-personal assistance

Zkratka katedry/kód předmětu    Kredity    Semestr    Typ ukončení    Forma výuky předmětu

KAS/1INOS

4

Letní

Zápočet

prezenční

Jazyk výuky

Čeština

Angličtina

Němčina

Polština

Francouzština

Jiný jazyk



Počet hodin výuky týdně

Přednášky – cvičení - semináře

0-2-0

Počet dnů – týdnů výuky v semestru

(u praxí, exkurzí, apod.)

dny/semestr

Vyučující předmětu:

Mgr. David Křivák

Mgr. Lenka Krhutová, Ph.D.

Obsah předmětu

Obsah předmětu vychází z pojetí osobní asistence jako terénní sociální služby poskytované lidem, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění (klient), jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

ODBORNÁ ZPŮSOBILOST - VÝSTUPY Z UČENÍ:

Znalosti - absolvent/ka:

- (1) chápe a umí zdůvodnit cíle a význam interpersonální osobní asistence
- (2) zná způsoby a pravidla jejího poskytování.

Dovednosti - absolvent/ka

- (3) prokazuje základní funkční dovednost komunikace s klienty s vybranými druhy zdravotního postižení,
- (4) umí v omezeném rozsahu poskytovat pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, při osobní hygieně, při zajištění stravy a facilitaci při vyřizování vlastních záležitostí klienta,
- (5) je schopen pomoci při uplatňování práv a oprávněných zájmů klienta,
- (6) umí identifikovat kritická místa pomoci v rámci dvousměrného vztahu klient/asistent.

Požadavky na studenta

A - aktivně si osvojovat zadané studijní zdroje, B - účast 80% cvičení, C - získat minimálně 50% bodů v zápočtovém testu, D - prakticky předvést prvky interpersonální osobní asistence.

Podmínka pro splnění zápočtu: dosáhnout minimálně 51 bodů ze 100 za aktivity A-D v předepsané struktuře bodů.

## Přehled probírané látky

### 1. týden

Independent Living jako východisko interpersonální osobní asistence (INOS). Limitní, polilimitní a společenské potřeby klienta. Vymezení a cíle INOS. Schéma postižení zrakových, sluchových, pohybových a mentálních funkcí klientů v kontextu typologie INOA. Pozice osob s narušením komunikačních schopností, se specifickými poruchami učení a s chronickými nemocemi v rámci INOS.

Průběh cvičení: řízená skupinová diskuse po úvodním monologickém výkladu

Zadání samostudia na 2. týden výuky:

a) Hrdá, J., 2006. Osobní asistence, poradenství a zprostředkování. Praha: APZP.

b) Michalík, J., Krhutová, L. Zdravotní postižení a pomáhající profese - obecná část. In Michalík, J. a kol. Zdravotní postižení a pomáhající profese. Praha: Portál, 2011, s. 30-54.

c) Krhutová, L. Osoby se zrakovým postižením. In Michalík, J. a kol. Zdravotní postižení a pomáhající profese. Praha: Portál, 2011, s. 121-166.

\*\*\*\*\*

### 2. týden

Funkční dopady postižení zrakových funkcí a pravidla poskytování INOSA. Úkony péče o vlastní osobu, osobní hygiena, stravování, samostatný pohyb a orientace, zprostředkování písemných textů. Klíčové komunikační kompetence a zásady bezpečného fyzického kontaktu.

Průběh cvičení: skupinová diskuse, sebezkušenostní techniky, řízený nácvik vybraných úkonů

Zadání samostudia na 3. týden výuky:

a) Potměšil, M. Osoby se sluchovým postižením. In Michalík, J. a kol. Zdravotní postižení a pomáhající profese. Praha: Portál, 2011, s. 218-256.

b) elektronické zdroje dle zadání

\*\*\*\*\*

### 3. týden

Funkční dopady postižení sluchových funkcí a pravidla poskytování INOSA. Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, klíčové komunikační kompetence, bezpečnostní komunikační zásady ve vybraných situacích.

Průběh cvičení: skupinová diskuse, sebezkušenostní techniky, řízený nácvik vybraných úkonů.

Zadání samostudia na 4. týden výuky:

a) Zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob

b) vybrané elektronické zdroje (LORM, VIA ad.)

\*\*\*\*\*

### 4. týden

Funkční dopady postižení duální smyslové funkce/hluchoslepota a pravidla poskytování INOS. Úkony péče o vlastní osobu, osobní hygiena, stravování, samostatný pohyb a orientace, zprostředkování písemných textů, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím. Klíčové komunikační kompetence a zásady bezpečného fyzického kontaktu.

Průběh cvičení: skupinová diskuse, sebezkušenostní techniky, řízený nácvik vybraných úkonů

Zadání samostudia na 5. týden výuky:

- a) Novosad, L. Osoby s tělesným postižením. In Michalík, J. a kol. Zdravotní postižení a pomáhající profese. Praha: Portál, 2011, s. 75-104.
- b) elektronické zdroje dle zadání

\*\*\*\*\*

5. týden

Funkční dopady postižení pohybových funkcí a pravidla poskytování INOSA. Úkony péče o vlastní osobu, osobní hygiena, stravování. Techniky manipulace s vybranými kompenzačními pomůckami. Klíčové komunikační kompetence a zásady bezpečného fyzického kontaktu.

Průběh cvičení: skupinová diskuse, sebezkušenostní techniky

Zadání samostudia na 6. týden výuky:

- a) Polínek, M. D., Osoby s mentální retardací a jinou duševní poruchou. In Michalík, J. a kol. Zdravotní postižení a pomáhající profese. Praha: Portál, 2011, s. 40-46, 66-74.
- b) vybrané elektronické zdroje

\*\*\*\*\*

6. týden

Funkční dopady postižení mentálních funkcí a pravidla poskytování INOSA. Úkony péče o vlastní osobu, osobní hygiena, stravování. Klíčové komunikační kompetence a zásady bezpečného fyzického kontaktu.

Průběh cvičení: projekce dokumentárního filmu, skupinová diskuse

Zadání samostudia na 7. týden výuky:

- a) Úmluva o právech osob se zdravotním postižením
- b) Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010-2014.
- c) Zákon o sociálních službách

\*\*\*\*\*

7. týden

Etické a právní kontexty poskytování osobní asistence

Průběh cvičení: řízená skupinová diskuse

Zadání samostudia na 8. týden výuky:

- d) Brown, S. Nezávislý život. Teorie a praxe. Praha: SZOZP, 1994.
- e) Kopřiva, K. Lidský vztah jako součást profese. Praha: Portál, 2006, s. 60-95.

\*\*\*\*\*

8. týden

Kritická místa osobní asistence ve vztahu klient/asistent

Cvičení: skupinová diskuse, analýza odborného textu, reflexe vlastních zkušeností

## Studijní literatura

Základní - povinná:

- (1) Křivák, David a Lenka Krhutová, 2013. Interpersonální osobní asistence. 2. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě.
- (2) Brown, S. Nezávislý život. Teorie a praxe. Praha: SZOZP 1994.
- (3) Hrdá, J. Osobní asistence, poradenství a zprostředkování. Praha: APZP, 2006
- (4) Kopřiva, K. Lidský vztah jako součást profese. Praha: Portál, 2006.
- (5) Michalík, J. a kol. Zdravotní postižení a pomáhající profese. Praha: Portál, 2011.
- (6) Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním

postižením na období 2010-2014.

(7)Úmluva o právech osob se zdravotním postižením

(8)Zákon č. 155/1998 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob, v platném znění

(9)Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění

(10)Zásady komunikace s osobami se zdravotním postižením na místě zásahu. Ministerstvo vnitra ČR. Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu, Metodický list číslo 12S. Praha 2007.

Doporučená

(11)Slowík, J. Komunikace s lidmi s postižením, Praha: Portál, 2010.

(12)Bauby, J. D. Skafandr a motýl. Brno: JOTA, 2008.

(13)Murphy, R. F. Umlčené tělo. Praha: Slon, 2001.

#### Podmiňující předměty

žádné

#### Vylučující předměty

žádné

V Ostravě dne 15.7.2013

**Lenka Krhutová**

jméno žadatele o zavedení předmětu do databáze IS Student